

B c Tri u Tiên: H c gi M d báo ch đ h Kim ti p t c tr v ng

Lãnh đ o B c Tri u Tiên Kim Jong Un đang theo dõi m t chuy n bay hu n luy n c a Không quân. nh do KCNA cung c p ngày 31/01/2012.
REUTERS

Sau khi nhà lãnh đ o Kim Jong Il t tr n, có nhi u quan đ m cho r ng ch đ nhà h Kim s g p nguy b i ng i k v Kim Jong Un ch là m t thanh niên ch a đ y 30 tu i, r t thi u kinh nghi m chính tr ng.

Th nh ng, giáo s Bruce Cumings, tr ng khoa L ch s thu c tr ng đ i h c Chicago, l i có quan đ m khác khi nh n m nh, n u hi u rõ v l ch s chính tr và văn hóa c a n c này, thì

chß đß sß tißp tßc trß vßng.

Nguyễn t san Le Monde Diplomatique gißi thißu góc nhìn cßa nhà sß hßc này qua bài vißt : « Trißu đßi nhà hß Kim và hai thß xác cßa mßt vì vua ».

Tác giß nhßc lßi, sau khi ông Kim Jong Il mßt, mßt cß vßn cßa cßu Tßng thßng Bush khßng đßnh, chß đß Bình Nhßng sß bß chia rß bßi ngßi kß vß Kim Jong Un còn quá trß, thißu kinh nghißm, không thß đßng đßu vßi các tßng lĩnh quân đßi lão làng.

Nhißu nhà quan sát đß đoán sß có đßo chính quân sß. Cũng có ngßi cho rßng Kim Jong Un sß nßm quyßn thßt sß và đßng cß quân đßi phßc tßng. Có ngßi lßi vß nên mßt kßch bßn, theo đó chß đß Bình Nhßng sß sßp đß, bußc quân đßi Mß đßng trên đßo Okinawa cßa Nhßt Bßn sß can thißp đß thu giß vũ khí hßt nhân.

Tß năm 2008, khi ông Kim Jong Il bß tại bißn, lo ngßi lßn nhßt cßa Washington nhißu lßn đßng cß thß hißn thông qua Ngoßi trßng Hillary Clinton. Đó là khi ông này chßt, chß đß Bình Nhßng sß có cußc thanh trßng trên chßp bu, kißu cũng gßn gißng nhß Liên Xô thßi hßu Stalin và Trung Qußc sau khi ông Mao Trßch Đông qua đßi. Thß nhßng tác giß nhßn mßnh, hình nhß mßi ngßi cß tình quên rßng, sau cái chßt cßa nhà lãnh đßo Kim Nhßt Thành (Kim Il Sung), chß đß nhà hß Kim vßn tißp tßc tßn tßi.

Tác giß nhßc lßi, trong lßn đßn Bình Nhßng hßi năm 1981, ông đã đßng cß trò chuyßn vßi mßt nhân viên tình báo Nga. Ngßi này phßn bác đß báo tiêu cßc vß sß kß vß cßa ông Kim Jong Il khi cho rßng :

«Ngßi Mß các bßn thßng hay đánh giá bßng cách chß đßa vào mßt con ngßi. Nên nhß rßng, sau lßng ông ta còn có cß mßt khßi nhßng nhân vßt quan trßng có lßi ích gßn lißn vßi chß đß, hß bißt hß phßi làm gì ».

Theo tác giß, ngßi Bßc Trißu Tiên đã có lßch sß ngàn năm quân chß, ngßt mßt thß kß sßng đßng chß đßng cß tài, trong đó có 70 năm đßng sß cai trß cßa nhà hß Kim. Kim Nhßt Thành, ngßi sáng lßp chß đß, đã trß thành vß lãnh tß bßt tß chßng ngoßi xâm.

Đß bißn minh cho sß « danh chánh ngôn thußn » cßa Kim Jong Un, ngày sinh nhßt trong thßng rßi cßa anh này, truyßn thông qußc gia đã phát mßt bß phim tài lißu ca ngßi tài năng và đßng đß cßa Kim Jong Un, bên cßnh bß phim làm nßi bßt sß gißng Kim Nhßt Thành cßa anh này, tß tính

tình l n hình dáng.

Văn hóa ng i Tri u Tiên v n tôn tr ng truy n th ng, nh t là trong chuy n k v . Tác gi nh c i, trong l ch s n c này, cũng đã có nhi u v vua k v ngai vàng t tu i đ i còn tr h n Kim Jong Un, nh ng v n làm nên chuy n l n.

Bàn v văn hóa tôn sùng lãnh t , tác gi cho r ng, trong m t ng i B c Tri u Tiên, th di n c a lãnh t th hi n uy tín c a c dân t c, vì th h tôn sùng và luôn b o v th di n này. Tác gi nh n m nh, tâm lý đó hi n v n còn r t m nh B c Tri u Tiên.

Liên quan đ n chính sách t cô l p c a B c Tri u Tiên, tác gi nh c i, nhi p chính v ng Deawongun (cha c a vua Kjong, lên ngôi khi 11 tu i vào năm 1864), đã c ng c t t ng Nho giáo hi n đ i, và đã theo đ u i chính sách t cô l p tr c nh ng tham v ng xâm lăng c a nhi u đ qu c lúc b y gi . Đó chính là giai đ n nh h ng m nh m nh t cho t t ng « Kukche », t t ng « t l c t c ng » c a Kim Nh t Thành.

T i b o tàng cách m ng Bính Nh ng, tr c sân là t ng đài cao 18m c a Kim Nh t Thành, trong b o tàng, ng i ta t ch c các bu i nói chuy n ca t ng Deawongun, hay k chuy n ch ng Pháp, M .

Khi Kim Nh t Thành m t h i năm 1994, nhi u ng i cho r ng ch đ s s p đ . T Newsweek c a M đã ch y t a l n : «Con v t không đ u ».

T l nh quân đ i M t i Hàn Qu c khi y còn đ đoán ch đ mi n B c s tan rã. Th mà, 20 năm sau, ch đ nhà h Kim v n còn đó, dù đ i siêu c ng Liên Xô đã s p đ t lâu. Ít lâu tr c cái ch t c a ông Kim Jong Il, m t giáo s Hoa K còn t ch c h i th o đ nh n m nh quan đ m cho r ng, sau khi ông này ch t, ng i dân s n i lên l t đ ch đ . Th nh ng, l i tiên tri đã sai l m, đám đông đã xu ng đ ng khóc th ng lãnh t c a mình.

Khi Kim Nh t Thành m t vào năm 1994, Kim Jong Il ch a xu t hi n ngay đ đ i u hành đ t n c. Ông t m rút lui và đã t o ra l i đ n có s thanh tr ng trên chóp bu đ t n c.

Th nh ng, tác gi cho r ng, cũng gi ng nh các v thái t tr c kia, sau khi vua cha m t, đ u ph i th tang đúng ba năm. Th là, vào năm 1998, trong bu i l k ni m 50 ngày thành l p ch đ , Kim Jong Il đã đ ng hoàng xu t hi n v i t cách ng i n m quy n l c t i cao. Và đ đánh đ u cho s ki n tr ng đ i đó, B c Tri u Tiên còn cho phóng th tên l a t m xa l n đ u tiên.

L n này, đ i v i Kim Jong Un, tác gi cho r ng, anh s l p t c n m gi quy n l c. B ng ch ng là anh đã liên ti p xu t hi n tr c công chúng, đã đi thăm quân đ i...

T i M , năm nay s di n ra cu c b u c t ng th ng. T i Trung Qu c, ông H C m Đào cũng ch ng còn bao lâu n a s chuy n giao quy n l c. Còn Nga, thì ông Putin cũng s g p nhi u khó khăn đ có th tr l i đi n Kremlin. Trong b i c nh đó, chính quy n m i B c Tri u Tiên s tranh th th i gian đ xây d ng hình nh, đ t o ra m t ch đ có v d ch u h n so v i th i Kim Jong Il trong m t ng i dân.

Tóm l i, tác gi k t lu n, trong m t n n văn hóa theo ki u cha truy n con n i lâu đ i nh v y, thì mu n đánh giá đúng tình hình, ng i ta không th ch nhìn nh n ch đ t bên ngoài. B ng ch ng cho s n đ nh c a ch đ là trong l tang c a Kim Jong Il, đã xu t hi n ba nhà lãnh đ o theo ki u tam đ i đ ng đ ng : đi sau Kim Jong Un là ng i đ ng r Jang Song Teak, 55 tu i, đi u hành t lâu ngành tình báo c a n c này ; phía sau ông ta là ông Kim Ki nam, 80 tu i, m t ng i thân c n c a Kim Nh t Thành.

Quan h Đài-Trung : Kinh t thu n l i, chính tr b t c

Quan h gi a Trung Qu c và Đài Loan tr thành đ tài nóng b ng trong k b u c t i Đài Loan v a qua v i s tái đ c c c a T ng th ng Mã Anh C u, ng i có chính sách thân B c Kinh.

T p chí Le Monde Diplomatique cho bi t, tâm lý thân Trung Qu c không ph i ch riêng c a m t mình Mã Anh C u, mà còn c a nhi u ng i Đài Loan.

Bài vi t ch y t a : « T i Đài Loan : đình chi n v ngo i giao, sôi đ ng v kinh t ».

Nhìn vào bàn c chính tr c a Đài Loan hi n t i, t báo cho r ng, chi ph i bàn c này chính là t ng l p trung l u. Trong t ng l p trung l u đó, ta có th phân bi t hai th h . Th h th nh t v n lên trong nh ng năm 1970-1980, bao g m các doanh nhân và th th công, chính th h này đã đ a Đài Loan lên v th « con r ng Châu Á ». Th hai là th h đ c đào t o trong nh ng năm 1990, bao g m cán b , k s , doanh nhân, hi n nhi u h n g p ba l n so v i th h tr c.

Gi a hai th h này không h có s đ t gây, mà th h sau k th a th h tr c, và đang tìm c h i đ u t , trong đó Trung Qu c đ i l c là m t n i đ u t h a h n.

Trong k tranh c v a r i, gi i doanh nhân đã có nh ng ng h to l n đ i v i ông Mã Anh C u, m t s ng h mà t báo cho r ng đ i th c a ông là bà Thái Anh Văn không làm sao có đ c. Và cu i cùng, ông Mã đã chi n th ng. Ông không ch đ c gi i trung l u ng h , mà công nhân l ng th p và nông dân cũng b phi u cho ông. Nh v y, v n đ kinh t đã chi ph i cu c b u c , l i ch trích « Ông Mã Anh C u bán Đài Loan cho Trung Qu c » đã không có tác đ ng.

Đ hi u rõ h n v m i quan h gi a hai b eo bi n Đài Loan, t báo cho r ng nên tìm hi u m t

chút v l ch s .

H i cu i th k 19, Nh t B n đã đánh chi m Trung Qu c và hòn đ o này. T i Đài Loan, quân Nh t đã thi t l p k lu t s t, ng i b n đ a b xem là công dân h ng hai. R i năm 1945, quân đ i Trung Qu c đ n đánh đ u i ng i Nh t. Dân Đài Loan t p đ n ng i Trung Qu c m t cách n ng nhi t.

Năm 1947, Qu c Dân Đ ng c a T ng Gi i Th ch n m quy n t i Trung Qu c l c đ a lúc b y gi , t n hành kh ng b tr ng, tàn sát nhi u ng i Đài Loan, đ n m c mà ng i b n đ a tr nên căm thù ng i Trung Qu c đ i l c.

Năm 1949, h T ng b chính quy n C ng s n c a Mao Tr ch Đông đánh đ u i đ n Đài Loan. T i đây, đ n t n năm 1986, chính quy n Qu c Dân Đ ng đã thi t l p k lu t s t, b t giam ho c bu c l u vong nh ng ng i đ i l p.

Th là, sau th m h a quân phi t Nh t B n, Đài Loan đã b văn hóa Trung Qu c xâm th c, đ n m c mà trong hi n t i nhi u ng i b n đ a còn mang lòng oán h n, cu c đ u tranh cho dân ch đã b đ ng nh t v i vi c ch ng l i nh ng ng i Trung Qu c thu c Qu c Dân Đ ng.

Qu c Dân Đ ng t ng có ý xây d ng Đài Loan tr thành m t đ i di n chính th c c a Trung Hoa.

Th nh ng, vào năm 1971, Trung Qu c l c đ a đã chính th c n m gh thành viên H i đ ng B o an Liên Hi p Qu c.

Đài Loan b m t v th trên tr ng qu c t . « Con r ng Trung Qu c » đã không ng ng « gi ng nhanh mùa vu t ».

Trong cu c b u c t ng th ng theo ki u ph thông đ u tiên t i Đài Loan vào năm 1996, Trung Qu c đ i l c đã cho b n đ a tên l a đ n đ o. R i trong giai đo n 2000-2008, giai đo n c m quy n c a T ng th ng Tr n Th y Bi n, ng i theo ch nghĩa ly khai đ i v i Trung Qu c, quan h hai bên luôn căng th ng.

Th i đ i đó đã lùi xa, m t th h lãnh đ o m i đã b c lên vũ đài. Nh ng ng i c ng s n Trung Qu c đã hi u r ng, tham v ng nu t tr n Đài Loan b ng vũ l c s không th thành hi n th c. Còn đ i v i nh ng ng i theo ch nghĩa dân t c thu c Qu c Dân Đ ng, h cũng nh n ra r ng, mong mu n « h sát v n » chính quy n B c Kinh là không th .

Thế là, những người theo chủ nghĩa dân tộc chủ nghĩa sẽ nói rằng đây đã chọn cách trở thành
đồng minh tốt của Đông Cộng sản Trung Quốc để được đồng minh này hỗ trợ.

Tuy Trung Quốc không hề từ bỏ lập trường « một Trung Quốc », những hiểu rằng đây không
phải là vấn đề một sự mất mát chi phí, còn Đài Loan đang theo đuổi việc ký hiệp ước hòa bình với
Trung Quốc.

Bà Kinh thì theo đuổi lập trường : « Một Trung Quốc, hai chế độ », còn Đài Bà thì mong muốn
« Một Trung Quốc, hai cách thức hiện tại ». Như vậy, trong tình thế hiện tại, cả hai đều giữ được thế
điềm của mình.

Thái Lan : Cảnh xã hội tôn sùng hoàng tộc

Tại Thái Lan, việc xúc phạm hoàng gia không chỉ bị ngành tư pháp xử gậy, mà còn bị xã hội
lên án. Đó là trường hợp của một thiếu nữ vì xúc phạm hoàng tộc đã bị ba trường đại học
từ chối.

Tờ Bangkok Post có bài viết phỏng vấn cô gái này, được Courier International dẫn lại
với hàng tựa khá mỉa mai : « Chó giẻ nhà của nhà vua vẫn còn cần người ».

Cách đây ba năm, khi đi ra cuộc biểu tình của những người Áo Đỏ, cô gái này từng dẫn đầu
ông Thaksin, và kêu gọi thanh niên trong nước xuống đường. Thế nhưng, đó không phải
là căn nguyên của những giống tị mà cô sẽ gặp phải.

Sau việc bắt đầu cũng cách đây ba năm, khi ấy cô còn là học sinh cấp ba. Trên trang Facebook
của mình, cô đã có những lời xúc phạm hoàng gia. Dù tư pháp chưa vào cuộc để chính thức
xét xử, những ngành truyền thông ông Hoàng gia đã lập tức lên án cô. Búa rìu dư luận bắt
đầu giáng xuống đầu cô, những người thuộc phe Áo Vàng (phe bảo hoàng) không ngừng gây
khó khăn.

Trường học của cô lập tức đuổi học cô gái này. Cô phải đến học ở một trường khác, tại một tỉnh
khác. Sau khi tốt nghiệp phổ thông, cô thi đậu vào khoa Truyền thông và Nghệ thuật của một
trường đại học tại thủ đô Bangkok. Mọi người trong trường lên tiếng gây sự ép buộc lãnh đạo
nhà trường không nhận cô vào học, vì có lập trường phản đối chế độ quân chủ. Thế là cuối cùng
cô không được nhập học dù đã đi tìm vào.

Không biết cuối cùng, cô tiếp tục thi và đậu vào một trường đại học khác ở thủ đô. Thế nhưng, sau đó,
cô không được cho vào học cũng chỉ vì chuyện tình xúc phạm Hoàng gia.

Câu chuyện căng thẳng ông ông khi cô gái đăng ký thi vào trường đại học thủ đô cũng tại Bangkok.
Trong ngày phỏng vấn, một đám đông đã tập hợp trước cửa trường để phản đối cô. Cùng lúc đó,
cũng có một đám đông khác thuộc phe Áo Đỏ đến ủng hộ. Lo sợ cho sự an toàn, cuối cùng cô

đã không dám đ n n i ph ng v n.

V ng bóng m t th i gian, m i ng i t ng r ng cô gái tr này đã b s c ép xã h i bu c ph i r i kh i Thái Lan. Nh ng không, cô hi n theo h c tr ng đ i h c Thammasat cũng t i Bangkok. Gi i thích cho vi c nh n cô vào h c, lãnh đ o nhà tr ng kh ng đ nh, cô ta đã thi đ u, và không có lý do gì đ c m cô vào h c.

S vi c t ng ch ng đã yên n, th nh ng t i ngôi tr ng m i này, cô cũng b m i ng i th ng xuyên ch trích. C nh sát cũng đã tri u t p cô đ n đ th m v n.

Tr c s vi c này, Bangkok Post b c xúc : Ch ng l xã h i Thái đã đi đ n m c đó r i ch ng ?

Cô gái này ch a t ng b k t án chính th c v t i khi quân, cô ta có quy n có l p tr ng chính tr riêng. Không ai bi t chính xác cô đã nói gì trên Facebook h i năm đó, th mà cô b c xã h i và b truy n thông thân Hoàng gia t n công. Cô còn quá tr , vi c h c c a cô đã b nh h ng, và hi n t i cô l i b c nh sát tri u t p.

T báo cho bi t, ngày 11 tháng này, cô có th b xét x và s b chính th c bu c t i Khi quân.

T ng th ng Pháp đi công tác t nh: Chi phí an ninh 450.000 euro

Đ n v i n c Pháp, t p chí Le Nouvel Observateur đăng bài ph ng v n đ i bi u qu c h i René Dosièr v chi tiêu c a T ng th ng và quan ch c chính ph .

Bài vi t ch y dòng t a n t ng : « Cái giá c a T ng th ng ».

T 10 năm nay, v đ i bi u Qu c h i này đã không m t m i tìm hi u v chi tiêu c a chính ph và T ng th ng thông qua nhi u cách khác nhau. Và đây là k t qu mà ông đ t đ c :

- Ch riêng chi phí an ninh dành cho m i chuy n công tác c a T ng th ng Sarkozy v t nh l đã lên đ n 450.000 euro.

- Tiêu t n ngân sách qu c gia cho m i B tr ng là 17 tri u euro, bao g m c ti n l ng nh n s và ti n v n hành các c s làm vi c. N u đi vào chi ti t, thì 1/3 s ti n này đ c dùng cho lĩnh v c truy n thông chính tr c a riêng B tr ng.

Nói v s li u mà phía hành pháp cung c p, v đ i bi u Qu c h i này nh n đ nh r ng, có đôi khi s li u không chính xác. B ng ch ng là khi tr c B Qu c phòng cho bi t giá chi c máy bay m i c a T ng th ng Sarkozy (đ c m nh danh Air Sarko One) ch có giá là 176 tri u euro, nh trên th c t hóa đ n thanh toán l i ghi đ n 259 tri u euro.

Trong th i bu i kinh t khó khăn, nh t là trong giai đ o n tranh c t ng th ng, nh ng con s này

t h n s có nh h ng đáng k .